

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta

2004/0167(COD)

29.4.2005

LAUSUNTO

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalta

aluekehitysvaliokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan
aluekehitysrahastosta
(KOM(2004)0495 – C6-0089/2004 – 2004/0167(COD))

Valmistelija: Jerzy Buzek

PA_Leg

LYHYET PERUSTELUT

Valmistelija pitää komission ehdotusta asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) tervetulleena. Valmistelija katsoo, että ehdotuksessa on onnistuttu yhdistämään koheesipolitiikka Lissabonin ja Göteborgin tavoitteisiin. Euroopan unionin tärkeimpiä tavoitteita on todellakin varmistaa asianmukainen tasapaino kehitysprosessin taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöä koskevien näkökohtien välillä. EAKR:n tukea kaavallaan tarjottavan monissa tilanteissa ja monilla aloilla, jotka vaikuttavat yleisesti ottaen sopivan yhteen edellä mainittujen tavoitteiden kanssa. Valmistelija on kuitenkin sitä mieltä, että asianomaisiin artikloihin on sisällytettävä muitakin aloja etenkin tämän rahaston ympäristötehokkuuden parantamiseksi.

Meidän olisi esimerkiksi korostettava ympäristönsuojelupilarin merkitystä silloin, kun on kyse lähentymistavoitteen mukaisesti aliehitetyille alueille kohdistetuista alueellisista varoista. Kyseisillä alueilla on usein vanhentunutta teollisuutta voimakkaasti saastuneine sijaintineen ja myös korkea väentihyys. Tiettyjen teollisuusalojen rakennemuutoksen toteuttaminen edellyttää näillä alueilla taloudellisen kannattavuuden lisäksi luonnonsuojelun korkeaa tasoa. Tämän vuoksi olisi rohkaistava ja rahoitettava sellaista suoraa investointitukea, joka mahdollistaa edistyneimpien teknologisten ratkaisujen käyttöönoton.

Sellaisten olosuhteiden luominen, joilla pyritään pienentämään jäsenvaltioiden toteuttamien ympäristönsuojelutoimenpiteiden välisiä eroja, on olennaisen tärkeää ja sitä tulisi pitää ensisijaisena tavoitteena, erityisesti viimeisin laajentuminen huomioon ottaminen. Natura 2000 -verkoston tai vesipuitedirektiivin täytäntöönpanon ja kestäväen kehityksen koko strategian edistämisen on tapahduttava EU-tasolla, jotta se olisi tehokasta.

EU:n rakennepolitiikan tehokkuus lisääntyisi merkittävästi, jos lukuisat pitkän aikavälin jäykät ja erityisiin paikallistavoitteisiin keskittyvät velvoitteet eivät rasittaisi niitä liikaa. Sitä paitsi, mitä tulee varojen käyttöön, niihin liittyvien menettelyiden yksinkertaistaminen olisi suotavaa. Menettelyitä koskevat yksityiskohtaiset ja erityiset vaatimukset uhkaavat hidastaa uusien ja korkealaatuisten puhtaiden teknologioiden käyttöönottoa ja estää koko ympäristönsuojelun parantamisprosessin toteutumisen. Euroopan komission ja jäsenvaltioiden on siksi syytä kiinnittää alueiden vastaanottokykyyn erityistä huomiota.

Yksityiskohtaisemmalla tasolla on pantava merkille menojen tukikelpoisuutta koskevien sääntöjen osalta, että asetusehdotuksessa suljetaan kaikissa tapauksissa pois mahdollisuus rahoittaa alv-menoja EAKR:sta (ja koheesiorahastosta) riippumatta siitä, ovatko ne palautettavia vai ei. Tämän johdosta, mikäli uudet alv:a koskevat tukikelpoisuussäännöt tulevat voimaan, todellisen tuen taso pienenee sovelletun alv-asteen verran, mikä merkitsee käytännössä sitä, että kansallinen osuus yhteisrahoituksessa kasvaa. Tämän huomioon ottaen valmistelija katsoo, että nykyiset alv:a koskevat tukikelpoisuussäännöt olisi säilytettävä tulevan ohjelmointikauden ajan. Palauttamatta jäävän alv:n olisi siten edelleen jäätävä EAKR-tuen piiriin, kuten on asiain laita Euroopan sosiaalirahaston kohdalla. Valmistelija on sitä mieltä, että menojen tukikelpoisuutta koskevien sääntöjen olisi oltava samat kaikkien rahastojen kohdalla.

TARKISTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa aluekehitysvaliokuntaa sisällyttämään mietintönsä seuraavat tarkistukset:

Komission teksti¹

Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1 2 artiklan 1 kohta

EAKR osallistuu taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion lujittamiseen tähtäävien tukitoimien rahoitukseen vähentääkseen alueiden välisiä kehityseroja ja tukeakseen aluetalouden rakenteellista kehittämistä ja mukauttamista, johon kuuluu myös taantuvien teollisuusalueiden uudistaminen.

EAKR osallistuu taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion lujittamiseen tähtäävien tukitoimien rahoitukseen vähentääkseen alueiden välisiä kehityseroja ja tukeakseen aluetalouden **kestävää** rakenteellista kehittämistä ja mukauttamista, johon kuuluu myös taantuvien teollisuusalueiden uudistaminen.

Perustelu

Rakennerahastojen kautta on tuettava EU:n kestävän kehityksen strategiaa ja toteutettava se.

Tarkistus 2 2 artiklan 2 kohta

Tällä tavoin EAKR osallistuu toimien toteuttamiseen yhteisön ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti samoin kuin kilpailukyvyyn ja innovaatioiden lujittamiseen luodakseen kestäviä työpaikkoja ja **edistääkseen ympäristön kannalta kestävää kasvua.**

Tällä tavoin EAKR osallistuu toimien toteuttamiseen yhteisön ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti samoin kuin kilpailukyvyyn ja innovaatioiden lujittamiseen **edistääkseen kestävää kasvua,** luodakseen kestäviä työpaikkoja ja **suojellakseen ja parantaakseen luonto- ja kaupunkiympäristöä.**

Perustelu

Euroopan unionin päätavoitteita on varmistaa asianmukainen tasapaino kehitysprosessin taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöä koskevien näkökohtien välillä.

Ympäristönsuojelupilarin merkitystä silloin, kun on kyse lähentymistavoitteen (EAKR-asetuksen 4 artikla, KOM(2004)0495) mukaisesti alikehittyneille alueille kohdistetuista

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

alueellisista varoista, ei saa aliarvioida. Kyseisillä alueilla on alhaisesta investointiasteesta johtuen laiminlyöty kehityksen ja sivistystason nostamisen lisäksi myös ympäristönsuojelua. Ympäristö käsittää luontoympäristön ohella myös kaupunkiympäristön, jonka hallinnasta vastaavat usein kaupungit.

Tarkistus 3
3 a artikla (uusi)

3 a artikla

Tasapainoinen ja kestävä aluekehitys
Aluekehityksellä tarkoitetaan kestävien elin- ja työskentelymahdollisuuksien säilyttämistä alueilla sekä niiden kehittämistä ja luomista.

Tarkistus 4
4 artiklan 3 alakohta

3) ympäristö, johon kuuluvat jätehuoltoon, vesihuoltoon, ***kaupunkien*** jätevesien käsittelyyn ja *ilman laatuun liittyvät* investoinnit, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistäminen, saastuneiden alueiden ja maan kunnostaminen, biologisen monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun edistäminen, pk-yritysten tukeminen kestävien tuotantotapojen edistämiseksi ***ottamalla käyttöön kustannustehokkaat ympäristöjärjestelmät samoin kuin kehittämällä ja käyttämällä saastumista ehkäiseviä tekniikoita;***

3) ympäristö, johon kuuluvat jätehuoltoon, vesihuoltoon, ***veden laatuun, jokien valuma-alueiden suojeluun ja hoitoon, ympäristöriskien ehkäisemiseen (suojelu tulvien ja sisävesien saastumisen varalta mukaan luettuna)***, jätevesien käsittelyyn ja *ilmanlaatuun tehtävät* investoinnit, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistäminen, ***melusaasteen ehkäiseminen***, saastuneiden alueiden ja maan kunnostaminen, ***maaseutualueiden maisemallinen kehittäminen***, biologisen monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun edistäminen, pk-yritysten tukeminen kestävien tuotantotapojen edistämiseksi, ***kustannustehokkaiden ympäristönhallintajärjestelmien käyttöönotto***, saastumista ***ehkäisevien tekniikoiden käyttöönotto ja hyödyntäminen, ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi kehitetyt tekniikat mukaan luettuina;***

Tarkistus 5
4 artiklan 5 alakohta

5) matkailu, johon kuuluvat luonnon- ja kulttuurivarojen hyödyntämisen edistäminen keinona kehittää kestävä matkailua, kulttuuriperinnön vaaliminen ja kehittäminen talouskehityksen tukemiseksi, matkailupalvelujen parantaminen uusien korkeamman lisäarvon palvelujen tarjoamiseksi;

5) matkailu, johon kuuluvat luonnon- ja kulttuurivarojen hyödyntämisen edistäminen keinona kehittää kestävä matkailua, **rakennus- ja** kulttuuriperinnön vaaliminen ja kehittäminen **tasapainoisen** talouskehityksen tukemiseksi, matkailupalvelujen parantaminen uusien korkeamman lisäarvon palvelujen tarjoamiseksi;

Tarkistus 6
4 artiklan 10 a alakohta (uusi)

10 a) Suorat investointituet, jotka kohdistuvat erityisesti korkealaatuisiin puhtaisiin teknologioihin ja joilla pyritään järjestämään uudelleen raskasta teollisuutta alueilla, jotka ovat vasta äskettäin siirtyneet markkinatalouteen.

Perustelu

Lähentymistavoitteen mukaisesti tuetuilla alueilla on usein vanhentunutta teollisuutta ja voimakkaasti saastuneita teollisuusmaita. Näillä alueilla väentiheys on myös suuri. Tämän vuoksi tiettyjen teollisuusalojen uudelleenjärjestelyt edellyttävät näillä alueilla taloudellisen kannattavuuden lisäksi korkeita ympäristönsuojelun normeja. Edistyneimpien teknisten ratkaisujen käyttäminen on välttämätöntä.

Tarkistus 7
5 artiklan 2 kohdan a alakohta

a) investointien kannustaminen saastuneiden alueiden ja maan kunnostamiseksi **sekä biologiseen monimuotoisuuteen ja Natura 2000:een liittyvien infrastruktuurien kehittäminen kestävä talouskehityksen edistämiseksi ja maaseutualueiden toiminnan monipuolistamiseksi;**

a) **taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä mahdollisuuksia edistävien** investointien kannustaminen saastuneiden alueiden ja maan kunnostamiseksi;

Perustelu

On tärkeää parantaa saastuneiden maiden ympäristöarvoa luonnon ja biologisen monimuotoisuuden tukemiseksi pitäen mielessä, että siihen liittyy myös laajempia sosiaalisia, ympäristöllisiä ja taloudellisia etuja. Katso myös 5 artiklan 2 kohtaan a a alakohtaa (uusi) koskevan tarkistuksen perustelu.

Tarkistus 8

5 artiklan 2 kohdan a a alakohta (uusi)

a a) vesipuidedirektiivin täytäntöönpanoon, biologiseen monimuotoisuuteen ja Natura 2000:n hoitoon liittyvien infrastruktuurien kehittäminen kestävän kehityksen edistämiseksi ja maaseutualueiden toiminnan monipuolistamiseksi;

Perustelu

Biologiseen monimuotoisuuteen ja Natura 2000 -alueisiin liittyvillä investoinneilla ei pitäisi pyrkiä ainoastaan saamaan suoria taloudellisia etuja, vaan niillä olisi tuettava myös alueiden kestävän kehityksen tavoitteita. Katso myös 5 artiklan 2 kohdan a alakohtaa koskevan tarkistuksen perustelu.

Tarkistus 9

5 artiklan 2 kohdan a b alakohta (uusi)

a b) infrastruktuurien kehittämisen edistäminen suojelualueille johtavilla reiteillä, jotta voitaisiin edistää kestävää matkailua ja antaa lisäarvoa Natura 2000 -alueiden kaltaisille suojelualueille;

Perustelu

Myös suojelualueille johtavia reittejä on tuettava ja hoidettava kestävän matkailun yhteydessä.

Tarkistus 10
5 artiklan 2 kohdan c alakohta

- c) **puhtaan** kaupunkiliikenteen edistäminen;   c) **ympäristöystävällisen** kaupunkiliikenteen edistäminen;

Perustelu

Olisi käytävä selväksi, että pyrimme löytämään liikenneratkaisuja, jotka ovat ympäristön kannalta kaikin puolin edullisia koko Euroopan unionin alueella eikä pelkästään kaupunkikeskuksissa.

Tarkistus 11
5 artiklan 2 kohdan d alakohta

- d) luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien ehkäisemiseen ja niiden ratkaisemiseen tarkoitettujen suunnitelmien ja toimenpiteiden kehittäminen ja toteuttaminen;
- d) luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien ehkäisemiseen ja niiden ratkaisemiseen tarkoitettujen suunnitelmien ja toimenpiteiden kehittäminen ja toteuttaminen, **mukaan lukien ilmastonmuutoksen lieventäminen ja siihen sopeutuminen ja tulvariskien pienentäminen vesipuitedirektiivin täytäntöönpanon avulla;**

Perustelu

Ilmastonmuutos on suurimpia meitä uhkaavia ympäristöriskejä. Tulvat ja vesipuitedirektiivi liittyvät toisiinsa ja ne olisi mainittava tässä.

Tarkistus 12
5 artiklan 2 kohdan d a alakohta (uusi)

d a) luonnonvarojen kestävän käytön edistäminen ja alueellisten voimavarojen käytön tehostaminen ehkäisemällä saastumista ja jätteiden ja vesivarojen kestävän huollon ja hoidon avulla;

Perustelu

Tämän tarkistuksen tarkoituksena on auttaa yrityksiä vähentämään ympäristövaikutuksiaan, erityisesti jätehuollon ja asianmukaisen vesitalouden avulla.

Tarkistus 13
6 artiklan 2 kohdan c alakohta

c) riskien ehkäiseminen, johon kuuluvat meriturvallisuuden edistäminen, merien ja sisävesien saastumisen sekä tulvien torjunta samoin kuin eroosion, maanjäristysten ja lumivyöryjen ehkäiseminen ja niiltä suojautuminen. Ohjelmiin voi sisältyä välineiden toimittaminen ja infrastruktuurin kehittäminen, valtioiden välisten tukisuunnitelmien laatiminen ja täytäntöönpano, yhteiset riskikartoitukset samoin kuin yhteisten välineiden kehittäminen luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien tutkimista, ehkäisyä, seurantaa ja valvontaa varten;

c) riskien ehkäiseminen, johon kuuluvat meriturvallisuuden edistäminen, merien ja sisävesien saastumisen sekä tulvien torjunta samoin kuin eroosion, maanjäristysten ja lumivyöryjen ehkäiseminen ja niiltä suojautuminen **sekä ilmastonmuutoksen lieventäminen ja siihen sopeutuminen.** Ohjelmiin voi sisältyä välineiden toimittaminen ja infrastruktuurin kehittäminen, valtioiden välisten tukisuunnitelmien laatiminen ja täytäntöönpano, yhteiset riskikartoitukset samoin kuin yhteisten välineiden kehittäminen luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien tutkimista, ehkäisyä, seurantaa ja valvontaa varten;

Tarkistus 14
7 artiklan a alakohta

a) alv;

a) **palautettava** alv;

Perustelu

Katso valmistelijan perustelut.

Tarkistus 15
9 artiklan 2 kohdan 5 alakohta

5) matkailun ja maaseudun tarjoamien mahdollisuuksien kehittäminen.

5) matkailun ja maaseudun tarjoamien mahdollisuuksien kehittäminen **sekä fyysisten voimavarojen tehostaminen, biologiseen monimuotoisuuteen ja Natura 2000:n hallintaan liittyvä infrastruktuuri mukaan lukien.**

Tarkistus 16
9 artiklan 2 a kohta (uusi)

Maaseutualueilla myönnettävän EAKR:n tuen yhteydessä lisäarvoa tuottaviksi lasketaan integroidut hankkeet, jotka edellyttävät eri kaupunkien osallistumista ja yhteistyötä.

Perustelu

Tarkistuksella pyritään tukemaan integroituja alueellisia hankkeita, jotka perustuvat kaupunkien väliseen yhteistyöhön.

Tarkistus 17
10 artiklan 2 kohta

EAKR:sta rahoitetaan erityisesti investointeja, joiden tavoitteena on parantaa yhteyksiä, edistää ja kehittää kulttuuriperintöön liittyviä taloudellisia toimintoja, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja elvyttää matkailualaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 ja 4 artiklan soveltamista.

EAKR:sta rahoitetaan erityisesti investointeja, joiden tavoitteena on parantaa yhteyksiä ***(infrastruktuurien, verkostojen ja palvelujen tasolla), kannustaa talouden monipuolistumista***, edistää ja kehittää kulttuuriperintöön liittyviä taloudellisia toimintoja, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ***sekä suojelua*** ja elvyttää matkailualaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 ja 4 artiklan soveltamista.

Perustelu

Yhteyksien parantaminen on ensisijaisen tärkeää luonnonhaitoista kärsiviä alueita autettaessa. On myös tärkeää määritellä selkeästi, mihin suuntaan kehityksen olisi mentävä kyseisessä asiassa. Luonnonhaitoista kärsivät alueet ovat usein liiaksi yhteen toimintaan keskittyneitä, joten talouden monipuolistumisen tukeminen saattaa osoittautua niiden kehityksen kaipaamaksi ratkaisevaksi tekijäksi. Luonnonvarojen kestävä käyttö olisi kytkettävä niiden suojeluun.

Tarkistus 18
12 artiklan 1 alakohta

1) selvitys yhteistyöalueen vahvuuksista ja heikkouksista sekä ongelmien ratkaisemiseksi valittu strategia;

1) selvitys yhteistyöalueen vahvuuksista ja heikkouksista ***ja kestävään kehityksen tavoitteista*** sekä ongelmien ratkaisemiseksi valittu strategia, ***jossa otetaan huomioon***

kaikki kestävyttä koskevat vaatimukset eli vaikutukset luontoon, kulttuuriperintöön (historiallisesti arvokkaat kohteet mukaan luettuina) sekä taloudelliseen ja demografiseen epätasapainoon;

Perustelu

Kaikissa kansallisissa strategioissa olisi otettava huomioon yhteisön kestävän kehityksen strategian tavoitteet. Toimintaohjelmista olisi käytävä ilmi tarkat tiedot toimien vaikutuksista kulttuuri- ja luonnonperintöön. Alan asiantuntijoiden olisi analysoitava näitä vaikutuksia.

Tarkistus 19

12 artiklan 3 alakohta

3) tiedot toimintalinjoista ja niiden erityiset tavoitteet. Tavoitteet on ilmoitettava määrällisinä käyttäen rajallista määrää täytäntöönpanoa, tuloksia ja vaikutusta mittaavia indikaattoreita. Indikaattoreilla on voitava mitata toimintalinjoja täytäntöön pantaessa saavutettavien tavoitteiden edistymistä ja tehokkuutta;

3) tiedot toimintalinjoista ja niiden erityiset tavoitteet. Tavoitteet on ilmoitettava määrällisinä käyttäen rajallista määrää täytäntöönpanoa, tuloksia ja vaikutusta mittaavia indikaattoreita. Indikaattoreilla on voitava mitata toimintalinjoja täytäntöön pantaessa saavutettavien tavoitteiden edistymistä ja tehokkuutta ***ja niillä on voitava kuvata sosiaalis-taloudellista, rakenteellista ja ympäristön tilannetta;***

Perustelu

Hankkeita ja ohjelmia olisi arvioitava ympäristöä koskevien, sosiaalisten ja taloudellisten indikaattoreiden yhdistelmän kautta.

Tarkistus 20

14 artiklan 3 a kohta (uusi)

3 a. Jäsenvaltioiden valvomat hallintaviranomaiset tiedottavat säännöllisin väliajoin ja asianmukaisesti toimista, joihin on myönnetty yhteisön rahoitusta, ja saatavilla olevista määrärahoista valintakriteereiden mukaan jaoteltuina.

Perustelu

Yhteisrahoitetuista toimista tiedottaminen on tärkeää aluetasolla käytettyjä Euroopan unionin määrärahoja koskevan avoimuuden lisäämiseksi. Toisaalta saatavilla olevista määrärahoista tiedottaminen on yhtä lailla tärkeää.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta
Viiteasiakirjat	KOM(2004)0495 – C6-0089/2004 – 2004/0167(COD)
Asiasta vastaava valiokunta	REGI
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ENVI 1.12.2004
Tehostettu yhteistyö	
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Jerzy Buzek 1.9.2004
Valiokuntakäsittely	15.3.2005
Tarkistukset hyväksytyt (pvä)	21.4.2005
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 33 vastaan: 0 tyhjää: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Georgs Andrejevs, Dorette Corbey, Avril Doyle, Anne Ferreira, Karl-Heinz Florenz, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Mary Honeyball, Holger Kraemer, Urszula Krupa, Jules Maaten, Roberto Musacchio, Riitta Myller, Vittorio Prodi, Dagmar Roth-Behrendt, Guido Sacconi, Richard Seeber, Kathy Sinnott, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Margrete Auken, María del Pilar Ayuso González, Danutė Budreikaitė, Jerzy Buzek, Erna Hennicot-Schoepges, Renate Sommer, Andres Tarand
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Albert Deß